

ویژگی‌های اختصاصی مجموعه کتاب‌های دروس طلایی

مهم‌ترین محتوای کلیدی هر درس، در قالب مفاهیم کلیدی (اهداف آموزشی) آورده شده است. هر مفهوم کلیدی یک کد دارد. درسی که از پاسخی که به سؤالات بر اساس این کدها نوشته شده‌اند، شما می‌توانید پس از پاسخ‌گویی به سؤالات، با استفاده از این کدها، به نقاط قوت و ضعف خود پی ببرید و برای تقویت نقاط قوت و برطرف کردن ضعف‌های احتمالی، درسی که مربوط به آن کد را مطالعه کنید.

مفاهیم کلیدی درس

چه طور می‌تونم با استفاده از دروس طلایی، ضعف‌هامو برطرف کنم؟

اگر درسی را خوب متوجه نشدم به کدام قسمت دروس طلایی مراجعه کنم؟

آموزش خلاصه درس

با مفاهیم آموزشی و نکته، معلم را در کنارشان احساس کنید. ارائه نکته‌های مهم درسی همراه با مثال، به طوری که با بیان روان درس را به راحتی فرا گرفته و از این طریق مطالب را خوب می‌آموزید و سؤال‌ها را به راحتی پاسخ می‌دهید. همچنین در دروس عمومی مثل فارسی واژه‌نامه لغات، تاریخ ادبیات، هم‌خانواده و متضاد ترجمه متن درس و... برایتان در نظر گرفته‌ایم.

دروس طلایی، کامل‌ترین راهنمای دروس برای پاسخ‌گویی به این نیاز شماست. حتی سؤال‌های واکرا هم در این کتاب پاسخ داده شده است. توجه کنید که برای شما در بین تمرین‌ها، راهکار حل مسئله و یادآوری قرار داده‌ایم و حتی سؤال‌های مهم را هم مشخص کرده‌ایم.

پاسخ تمرین‌ها و فعالیت‌ها و سؤال متن

جواب سؤال‌هایی رو که نمی‌دونم چه طوری پیدا کنم؟ چه جوری به سؤال‌هایی که پاسخ‌شون تحقیقیه جواب بدم؟

به وقتایی سؤال‌هایی رو که حل می‌کنم برای حلش، احتیاج دارم به نکته‌هایی رو بدونتم کاش یکی کمکم می‌کرد؟

نکته

در این بخش سعی شده است تا نکات مهم که جهت حل تمرین فعالیت‌ها لازم است، به صورت نکته ارائه گردد تا دانش‌آموزان در رسیدن به پاسخ دچار مشکل نشوند.

در انتهای هر درس یا فصل، سؤال‌های بیشتر و کاملاً استاندارد برای شما طراحی یا انتخاب نموده و سعی کرده‌ایم که سؤال‌ها به گونه‌ای طراحی شوند که شما با حل آن‌ها شاهد ارتقای نمره خود باشید.

ارزشیابی مستمر

برای این که مطمئن بشم خوب درس‌هام رو یاد گرفتم چی کار کنم؟

بعضی مواقع فکر می‌کنم سؤال‌های ریاضی و علوم رو درست حل کردم بعدش متوجه میشم که کل مسیر راه حل رو اشتباه رفتم این رو چه جوری برای من حل کردید؟

بدهمی رایج

با توجه به مشکلات آموزشی که ممکن است در حین یادگیری برای دانش‌آموز در درس ریاضی و علوم در بخش فیزیک پیش آید، ما برای شما بدهمی‌های رایج که همان اشتباهاتی است که در مسیر پاسخ‌گویی خواهید داشت قرار داده‌ایم.

در کتاب دروس طلایی جهت رفع برخی از مشکلات شما توصیه‌هایی هر چند کوچک ارائه شده است و امیدواریم با خدمات پس از فروشمان خدمات را بهتر ارائه دهیم.

راهکار زندگی

یه موقع‌هایی از درس خوندن خسته می‌شم یا حوصله درس خوندن ندارم چی کار کنم؟

دروس طلایی برای موفقیت من توی آزمون‌هام چی کار کرده؟

خودارزیابی دی و خرداد

دیگر نیازی به خرید جزوات مختلف ندارید؛ جهت آشنایی با سؤال‌های امتحانی برای شما نمونه خودارزیابی‌های دی و خرداد را انتخاب کرده‌ایم تا با پاسخ‌گویی به آن‌ها با آمادگی و اطمینان بیشتری امتحان دهید و با ارائه جدول انتظارات آموزشی هدف هر خودارزیابی کاملاً روشن است.

نسخه تجویزی درس طلایی برای دبیران گرامی

- ۱ آموزگاران محترم می‌توانند پیش از شروع کلاس به مطالعه موضوع مورد نظر بپردازند.
- ۲ نکات و بدفهمی‌های رایج درس در کتاب دروس طلایی می‌تواند در ارائه بهتر مفاهیم آموزشی کمک به‌سزایی نماید و مسیر تدریس آن‌ها را هموارتر کند.
- ۳ در حین سال تحصیلی، معلمان می‌توانند برای اطمینان از درستی پاسخ‌های دانش‌آموزان خود، آن‌ها را به قسمت حل تمرین دروس طلایی ارجاع دهند.
- ۴ همچنین دبیران می‌توانند برای طرح سؤالات امتحانات کلاسی خود، از سؤالات ارزشیابی‌های مستمر و برای امتحانات نوبت اول و دوم، از آزمون‌های دی و خرداد دروس طلایی استفاده کنند و یا از آن‌ها ایده بگیرند.
- ۵ معلمان عزیز می‌توانند با توجه به شماره مفاهیم کلیدی درس که در قسمت پاسخنامه آزمون‌ها آورده شده است به طرح سؤالات موضوعی و مبحثی بپردازند.

نسخه تجویزی درس طلایی برای دانش‌آموزان

- ۱ دانش‌آموزان عزیز می‌توانند پیش از شروع کلاس و تدریس معلم برای درک و فهم بهتر مطالب کتاب، به مطالعه مفاهیم آموزشی دروس طلایی بپردازند، تا هم به موضوع مسلط شوند و هم یک سر و گردن از سایر دانش‌آموزان کلاس بالاتر باشند.
- ۲ در حین سال تحصیلی دانش‌آموزان می‌توانند پس از کلاس درس و برای تثبیت بهتر آموخته‌های خود، با استفاده از شماره مفاهیم کلیدی درس دقیقاً درسنامه مورد نظر را پیدا کرده و به مطالعه آن بپردازند.
- ۳ دانش‌آموزان می‌توانند پس از حل تمرین‌های کتاب، برای اطمینان از درستی پاسخ‌های خود، به قسمت پاسخ‌تمرین‌های دروس طلایی مراجعه کنند.
- ۴ در این قسمت، نکاتی برای حل تمرین‌های دشوار ارائه شده است که دانش‌آموزان می‌توانند برای پاسخ‌گویی به سؤالات دشوار و نکته‌دار از آن‌ها استفاده کنند.
- ۵ دانش‌آموزان ممکن است در طول سال تحصیلی در برخی از مطالب بازگو شده در کلاس درس، دچار بدفهمی شوند که در این صورت می‌توانند از باکس بدفهمی‌های رایج دروس طلایی برای تصحیح آموخته‌های خود بهره ببرند.
- ۶ در ایام امتحانات کلاسی و آزمون‌های نوبت اول و دوم نیز دانش‌آموزان می‌توانند به ارزشیابی‌های مستمر و آزمون‌های دی و خرداد دروس طلایی مراجعه کنند و ضمن سنجش اطلاعات خود، با انواع نمونه سؤالات امتحانی نیز آشنا شوند.
- ۷ دانش‌آموزان می‌توانند پس از پاسخگویی به آزمون‌ها، پاسخ‌های خود را با پاسخنامه دروس طلایی مقایسه کنند. در صورت اشتباه بودن پاسخشان، به درسنامه همان شماره مفهوم کلیدی، مراجعه کنند و دوباره آن را مطالعه کنند تا به موضوع مسلط شوند و ضعف خود را برطرف کنند.

آموزش قرآن

صفحات کتاب درسی	صفحات دروس طلایی
درس ۱: یادآوری	۱
درس ۲: سوره قمر (۵۵-۴۹) ...	۱۰
درس ۳: سوره اعراف (۱۹۵-۱۸۸) ...	۱۸
درس ۴: سوره هود (۶۱-۵۴) ...	۲۶
درس ۵: سوره انعام (۱۵۷-۱۵۲) ...	۳۶
درس ۶: سوره مائده (۱۰۳) ...	۴۴
درس ۷: سوره بقره (۲۵۹-۲۵۷) ...	۵۲
درس ۸: سوره ابراهیم (۶-۱) ...	۶۲
درس ۹: سوره نحل (۹۳-۸۹) ...	۷۰
درس ۱۰: سوره انفال (۸-۱) ...	۷۸
درس ۱۱: سوره شعراء (۵۲-۳۸) ...	۸۶
درس ۱۲: سوره انبیاء (۱۰-۱) ...	۹۶

علوم تجربی

ارزشیابی مستمر	۵۲
درس ۱۴: بزرگ مرد تاریخ	۹۹
ارزشیابی مستمر	۵۵
درس ۱۵: بهمن همیشه بهار	۵۶
ارزشیابی مستمر	۵۷
درس ۱۶: روزنامه های دیواری	۵۸
ارزشیابی مستمر	۶۰
درس ۱۷: اینها و آنها	۶۱
ارزشیابی مستمر	۶۳
خودارزیابی پایانی دی ماه	۶۴
خودارزیابی پایانی خردادماه	۶۵

صفحات کتاب درسی	صفحات دروس طلایی
مفاهیم ورودی	۶۷
درس ۱: زنگ علوم	۶۸
ارزشیابی مستمر	۷۰
درس ۲: ماده تغییر می کند	۷۲
ارزشیابی مستمر	۷۶
درس ۳: رنگین کمان	۷۸
ارزشیابی مستمر	۸۲
درس ۴: برگ از تاریخ زمین	۸۴
ارزشیابی مستمر	۸۸
درس ۵: حرکت بدن	۹۰
ارزشیابی مستمر	۹۵
درس ۶: چه خبر؟ (۱)	۹۶
ارزشیابی مستمر	۱۰۰
درس ۷: چه خبر؟ (۲)	۱۰۲
ارزشیابی مستمر	۱۰۶
درس ۸: کارها آسان می شود. (۱)	۱۰۷
ارزشیابی مستمر	۱۱۱
درس ۹: کارها آسان می شود. (۲)	۱۱۲
ارزشیابی مستمر	۱۱۷
درس ۱۰: خاک با ارزش	۱۱۹
ارزشیابی مستمر	۱۲۴
درس ۱۱: بکارید و بخورید	۱۲۶
ارزشیابی مستمر	۱۲۹
درس ۱۲: از ریشه تا برگ	۱۳۱
ارزشیابی مستمر	۱۳۴
خودارزیابی پایانی دی ماه	۱۳۷
خودارزیابی پایانی خردادماه	۱۴۱

هدیه های آسمان

صفحات کتاب درسی	صفحات دروس طلایی
درس ۱: دسته گلی از آسمان	۱۲
ارزشیابی مستمر	۱۴
درس ۲: تنها او	۱۴
ارزشیابی مستمر	۱۸
درس ۳: ...	۲۰
ارزشیابی مستمر	۲۰
درس ۴: از نوزاد بپرسید!	۲۶
ارزشیابی مستمر	۲۳
درس ۵: گل صدفبرگ	۲۴
ارزشیابی مستمر	۲۶
درس ۶: مال مردم	۲۷
ارزشیابی مستمر	۲۹
درس ۷: رنگین کمان جمعه	۳۰
ارزشیابی مستمر	۳۳
درس ۸: دو نامه	۳۴
ارزشیابی مستمر	۳۷
درس ۹: یک جهان جشن!	۳۸
ارزشیابی مستمر	۴۱
درس ۱۰: در ساحل دجله	۴۲
ارزشیابی مستمر	۴۴
درس ۱۱: سرو سرلند سامرا	۴۵
ارزشیابی مستمر	۴۶
درس ۱۲: خورشید پشت ابر	۴۷
ارزشیابی مستمر	۴۹
درس ۱۳: کوچک های بزرگ!	۵۰

فارسی و نگارش

صفحات کتاب درسی	صفحات دروس طلایی
مفاهیم ورودی	۱۴۴
ستایش: ای همه هستی ز تو ...	۸
فصل ۱: آفرینش	۹
درس ۱: تماشاخانه	۱۰
ارزشیابی مستمر	۱۵۰
درس ۲: فضل خدا	۱۵۲
ارزشیابی مستمر	۱۵۵
فصل ۲: دانایی و هوشیاری	۱۵۸
درس ۳: رازی و ساخت بیمارستان	۱۵۸
ارزشیابی مستمر	۱۶۲
درس ۴: بازگان و پسران	۱۶۴
ارزشیابی مستمر	۱۶۷
درس ۵: چنار و کدوئین	۱۶۹
ارزشیابی مستمر	۱۷۳
نمونه سؤال پرلز	۱۷۵
فصل ۳: ایران من	۱۷۷
درس ۶: سرود ملی	۱۷۷
ارزشیابی مستمر	۱۸۲
درس ۷: آزاد (فرهنگ بومی ۱)	۱۸۴
درس ۸: دفاع از میهن	۱۸۵
ارزشیابی مستمر	۱۹۲
فصل ۴: نام آوران	۱۹۳
درس ۹: نام آوران دیروز، امروز، فردا	۱۹۳
ارزشیابی مستمر	۱۹۷
درس ۱۰: نام نیکو	۱۹۹
ارزشیابی مستمر	۲۰۲
درس ۱۱: نقش خردمندان	۲۰۴
ارزشیابی مستمر	۲۰۷
درس ۱۲: آزاد (فرهنگ بومی ۲)	۲۰۹
فصل ۵: راه زندگی	۲۱۲
درس ۱۳: روزی که باران می بارید	۲۱۳
ارزشیابی مستمر	۲۱۷
درس ۱۴: شجاعت	۲۱۸
ارزشیابی مستمر	۲۲۲
نمونه سؤال پرلز	۲۲۳
درس ۱۵: کاجستان	۲۲۵
ارزشیابی مستمر	۲۲۹
فصل ۶: علم و عمل	۲۳۲

۵۵	فصل ۳: زندگی در نواحی دیگر ...	۵۲
۵۶	درس ۱۱: کشورهای همسایه (۱) ...	۵۲
۵۷	ارزشیابی مستمر	۵۲
۶۲	درس ۱۲: کشورهای همسایه (۲) ...	۵۳
۵۷	ارزشیابی مستمر	۵۳
۶۶	درس ۱۳: حرکت‌های زمین	۵۳
۵۷	ارزشیابی مستمر	۵۳
۷۲	درس ۱۴: زندگی در نواحی ...	۵۳
۵۳	ارزشیابی مستمر	۵۳
۷۹	فصل ۴: زیارت مکان‌های مقدس	۵۳
۸۰	درس ۱۵: بازگشت از سفر حج	۵۳
۵۳	ارزشیابی مستمر	۵۳
۸۵	درس ۱۶: مدینه، شهر پیامبر (ص)	۵۳
۵۳	ارزشیابی مستمر	۵۳
۸۸	درس ۱۷: سفر به کربلا (۱)	۵۳
۵۴	ارزشیابی مستمر	۵۳
۹۱	درس ۱۸: سفر به کربلا (۲)	۵۳
۵۴	ارزشیابی مستمر	۵۳
۹۷	فصل ۵: ایران بعد از اسلام	۵۳
۹۸	درس ۱۹: ایرانیان مسلمان ...	۵۳
۵۴	ارزشیابی مستمر	۵۳
۱۰۲	درس ۲۰: وزیران کاردان ...	۵۳
۵۴	ارزشیابی مستمر	۵۳
۱۰۶	درس ۲۱: کشورگشایان بی‌رحم	۵۳
۵۵	ارزشیابی مستمر	۵۳
۱۰۹	درس ۲۲: بازسازی ویرانه‌ها	۵۳
۵۵	ارزشیابی مستمر	۵۳
۵۵	خودارزیابی پایانی دی‌ماه	۵۳
۵۵	خودارزیابی پایانی خردادماه	۵۳

۹۸	ضرب عددهای اعشاری	۴۰۴
۱۰۲	مرور فصل	۴۱۰
۴۱۳	ارزشیابی مستمر	۴۱۳
۱۰۵	فصل ۶: اندازه‌گیری	۴۱۷
۱۰۶	مساحت لوزی و دوزنقه	۴۱۷
۱۱۰	محیط دایره	۴۲۵
۱۱۳	حجم	۴۳۰
۱۱۸	گنجایش	۴۳۶
۱۲۲	مرور فصل	۴۴۱
۴۴۳	ارزشیابی مستمر	۴۴۳
۱۲۵	فصل ۷: آمار و احتمال	۴۴۷
۱۲۶	جمع‌آوری و نمایش داده‌ها	۴۴۷
۱۳۰	میانگین	۴۵۴
۱۳۴	احتمال	۴۵۹
۱۳۸	مرور فصل	۴۶۳
۴۶۵	ارزشیابی مستمر	۴۶۵
۴۷۰	خودارزیابی پایانی دی‌ماه	۴۷۰
۴۷۵	خودارزیابی پایانی خردادماه	۴۷۵

مطالعات اجتماعی

۱	فصل ۱: زندگی با دیگران	۴۷۹
۲	درس ۱: من با دیگران ارتباط ...	۴۷۹
۴۸۳	ارزشیابی مستمر	۴۸۳
۷	درس ۲: احساسات ما	۴۸۴
۴۸۷	ارزشیابی مستمر	۴۸۷
۱۲	درس ۳: همدلی با دیگران	۴۸۸
۴۹۰	ارزشیابی مستمر	۴۹۰
۱۶	درس ۴: من عضو گروه هستم	۴۹۰
۴۹۴	ارزشیابی مستمر	۴۹۴
۲۱	فصل ۲: سرزمین ما	۴۹۴
۲۲	درس ۵: جمعیت ایران	۴۹۴
۴۹۷	ارزشیابی مستمر	۴۹۷
۲۷	درس ۶: منابع آب ایران	۴۹۸
۵۰۲	ارزشیابی مستمر	۵۰۲
۳۲	درس ۷: نواحی صنعتی مهم ایران	۵۰۳
۵۰۷	ارزشیابی مستمر	۵۰۷
۳۷	درس ۸: راه‌ها و حمل‌ونقل (۱)	۵۰۸
۵۱۱	ارزشیابی مستمر	۵۱۱
۴۳	درس ۹: راه‌ها و حمل‌ونقل (۲)	۵۱۳
۵۱۵	ارزشیابی مستمر	۵۱۵
۴۹	درس ۱۰: کشور ما چگونه اداره ...	۵۱۶
۵۱۹	ارزشیابی مستمر	۵۱۹

۱۲۲	درس ۱۶: وقتی بوعلی، کودک بود ...	۲۳۲
۲۳۷	ارزشیابی مستمر	۲۳۷
۱۳۰	درس ۱۷: کار و تلاش	۲۳۸
۱۴۰	نیایش	۲۴۲
۲۴۴	ارزشیابی مستمر	۲۴۴
۲۴۵	خودارزیابی پایانی دی‌ماه	۲۴۵
۲۴۷	خودارزیابی پایانی خردادماه	۲۴۷

ریاضی

۱	فصل ۱: عددنویسی و الگوها	۲۵۳
۲	یادآوری عددنویسی و ...	۲۵۴
۶	معرفی میلیاردها	۲۶۰
۱۰	جمع و تفریق عددهای مرکب	۲۶۵
۱۴	الگوها	۲۷۱
۱۸	مرور فصل	۲۷۷
۲۷۹	ارزشیابی مستمر	۲۷۹
۲۱	فصل ۲: کسر	۲۸۳
۲۲	کسره‌های بزرگ‌تر از واحد	۲۸۴
۲۷	جمع و تفریق عددهای مخلوط	۲۹۱
۳۲	ضرب کسرها	۲۹۹
۳۶	تقسیم کسرها	۳۰۶
۴۰	ضرب عددهای مخلوط	۳۱۳
۴۴	مرور فصل	۳۱۸
۳۲۲	ارزشیابی مستمر	۳۲۲
۴۷	فصل ۳: نسبت، تناسب و درصد	۳۲۷
۴۸	نسبت	۳۲۷
۵۲	نسبت‌های مساوی	۳۳۲
۵۶	تناسب	۳۳۹
۶۰	درصد	۳۴۴
۶۴	مرور فصل	۳۵۰
۳۵۳	ارزشیابی مستمر	۳۵۳
۶۷	فصل ۴: تقارن و چندضلعی‌ها	۳۵۸
۶۸	تقارن محوری	۳۵۸
۷۳	تقارن مرکزی	۳۶۵
۷۵	زاویه و نیمساز	۳۶۸
۷۹	چندضلعی‌ها و مجموع زاویه‌های ...	۳۷۳
۸۴	مرور فصل	۳۷۹
۳۸۲	ارزشیابی مستمر	۳۸۲
۸۷	فصل ۵: عددهای اعشاری	۳۸۶
۸۸	عددهای اعشاری	۳۸۶
۹۳	جمع عددهای اعشاری	۳۹۴
۹۶	تفریق عددهای اعشاری	۴۰۰

فارسی و نگارش

محتوای ویژه کتاب

- ◀ مفاهیم ورودی، معنی بیت‌ها، عبارات دشوار و تاریخ ادبیات
- ◀ واژه‌نامه، کلمه‌های هم‌خانواده و مخالف (متضاد)
- ◀ واژه‌ها و ترکیب‌های مهمّ املائی
- ◀ پاسخ به تمام تمرین‌ها و فعالیت‌های کتاب درسی
- ◀ نمونه سؤال پرلز با پاسخ
- ◀ ارزشیابی مستمر همراه با پاسخ و سطح دشواری
- ◀ خودارزیابی پایانی دی و خرداد همراه با پاسخ و سطح دشواری

فایده‌های کتاب

سلام بر بزرگ‌ادیبان کوچک، هیچ می‌دونستی قراره بعدها کارهای بزرگی برای خودتون و کشورمون انجام بدید؟ پس برای اینکه از پس کارهای بزرگ بریاید، باید بتونید «خوب فکر کنید»، «خوب حرف بزنید» و «خوب بنویسید». ما با بررسی جزء به جزء موضوعات کتاب درسی مثل به معلم دلسوز کنار شما هستیم تا دشواری‌های درس فارسی مثل یادگرفتن املا، معنی درست واژگان یا معنی و مفهوم بیت‌ها و عبارات‌ها رو براتون آسون کنیم. نگران نباشید! ما قدم به قدم شمارو تارسیدن به هدف همراهی می‌کنیم. راستی، نمونه سؤالات پرلزمون رو حتماً بخونید تا درکتون از متن‌های ادبی و علمی تقویت بشه.

مفاهیم ورودی

- ۱- از ترکیب یک بخش معنادار با یک بخش معنادار دیگر می‌توان یک واژه‌ی جدید با معنی جدید ساخت؛ مانند: میهن + دوست ← میهن دوست، خود + نویسنده ← خودنویس (مراجعه کنید به درس ۸ و ۱۳)
- ۲- در زبان فارسی، برای پیوند بین دو جمله از نشانه‌هایی مانند «و»، «اما»، «ولی» و «زیرا»... استفاده می‌شود که به این نشانه‌ها، «نشانه‌های ربط» می‌گویند. (مراجعه کنید به درس ۱ و ۶)
- ۳- گاهی برای بیان یک مفهوم ممکن است چند واژه داشته باشیم که معنای یکسان داشته باشند؛ به عبارت دیگر، هم‌معنی یکدیگر باشند. هنگام نوشتن متن، می‌توان از واژه‌های هم‌معنی استفاده کرد. (مراجعه کنید به درس ۱۱)
- ۴- هنگام بیان جمله‌ها (گفتاری و نوشتاری)، گوینده یا نویسنده باید مطابق مفهوم مورد نظر خود، لحن و بیان کلمه‌ها را درست انتخاب کند؛ زیرا تأثیر لحن در انتقال پیام بسیار مهم است. (مراجعه کنید به درس ۲)
- ۵- یک داستان می‌تواند عناصر زیر را داشته باشد:
 - (۱) عنوان / نام داستان (۲) شخصیت‌ها (۳) مکان (۴) زمان (۵) اتفاق (۶) نتیجه یا پیام (مراجعه کنید به درس ۴)

واژه‌نامه

قبله:	جهتی که در نماز به آن روی می‌آورند.	ببخشای:	عفو کن، از گناه ما درگذر
کریم:	بخشنده	*برانی:	دور کنی، طرد کنی
*مونس:	همدم، یار	بیچارگان:	درماندگان، عاجزان، نیازمندان
*تنوازی:	مهربانی و نوازش نکنی، محبت نکنی	بیم:	ترس، خوف
هستی:	وجود، آفرینش، جهان	*چاره:	تدبیر، راه‌حل
		*غمخوارگان:	غمخواران

هم‌خانواده

مونس ← انس، انیس، مانوس

ضعیف ← مستضعف، ضعفا، ضعف

کریم ← کرامت، تکریم، مکارم، گزم

متضاد

هستی ≠ نیستی

بیچارگان ≠ توانمندان

ضعیف ≠ توانا، قوی، نیرومند

تاریخ ادبیات

حکیم نظامی گنجوی: در قرن ششم هجری می زیست. وی به عنوان آغازگر منظومه سرایی در ادب فارسی شناخته شده است. از آثار وی می توان مخرن الاسرار، هفت پیکر، خسرو و شیرین، اسکندرنامه و لیلی و مجنون را نام برد.

۸

ستایش

«ای همه هستی ز تو پیدا شده»

۸ ای همه هستی ز تو پیدا شده خاکِ ضعیف از تو توانا شده

ای خدایی که همه‌ی موجودات و جهان را آفریده‌ای و خاک ناتوان (انسان) را توانا کرده‌ای.

۹ از پی توست این همه امید و بیم هم تو بخشای و بخش، ای کریم

به خاطر وجود تو، ما به زندگی امیدوار هستیم و به سبب گناهان خود از عذابت می ترسیم؛ پس ای بخشنده، بر ما نعمت ببخش و از گناهان ما گذشت کن.

۱۳ چاره‌ی ما ساز که بی‌یاوریم گر تو برانی به که روی آوریم؟

ما بی‌یار و یاور هستیم؛ خدایا، خودت چاره‌ساز مشکلات ما باش. اگر تو ما را از درگاهت برانی، به چه کسی روی آوریم؟

۱۴ جز در تو، قبله نخواهیم ساخت که توازی تو، که خواهد نواخت؟

فقط به درگاه تو عبادت خواهیم کرد و اگر تو ما را مورد لطف و مهربانی خود قرار ندهی، چه کسی به ما لطف خواهد کرد؟ (مسئلاً هیچ‌کس)

۱۵ یار شو، ای مونسِ نغمه‌ارگان چاره کن ای چاره‌ی بیچارگان

ای همدم انسان‌های رنج کشیده، یار و غمخوار ما باش و ای چاره‌کننده‌ی بیچارگان و درماندگان، چاره‌گر ما باش.

فصل ۱: آفرینش

درس ۱: تماشاخانه

فارسی

اهداف آموزشی

- ۱ - درک مفهوم آفریده‌های ساکت خدا
- ۲ - آشنایی با واژه‌ها و عبارتهای جدید و معنی و مفهوم آنها
- ۳ - واژگان هم‌خانواده‌ی درس
- ۴ - املا‌ی واژه‌های جدید و دشوار درس
- ۵ - روابط معنایی واژگان (مخالف یا متضاد)
- ۶ - حفظ شعر «رقص باد، خنده‌ی گل» و آشنایی با «پروین دولت‌آبادی»

۷ - کاربرد نشانه‌های ربط «**اما، ولی، سپس** و ...» در جمله

۸ - بندنویسی پس از تجسم صدای انتخابی

واژنامه

پدیده:	چیز تازه پدید آمده، نوظهور	فلک:	آسمان
پرورش:	آموزش، تعلیم	تضاد:	ضد یکدیگر بودن
*تالاب:	جایی که آب در آن جمع شود و بماند، آبگیر، برکه	تماشاخانه:	جایی که در آن هنرپیشگان چیزی را به نمایش درآورند.
* تأمل کردن:	اندیشیدن	کردار:	کار، عمل
تومند:	قدرتمند، قوی	گوارا:	لذیذ، خوشمزه
توصیف:	وصف کردن	لطیف:	نرم و نازک
درنگ:	توقف، سکون	*نگاشتن:	نوشتن، می‌نگارد: می‌نویسد
سرزده:	بی‌خبر، ناگهانی	هیس:	ساکت
سرشار:	لبریز، پر	بخوان و حفظ کن	
سنگلاخ:	زمینی که در آن سنگ فراوان باشد.	*بُن:	بوته، ریشه، درخت
شگفتی:	تعجب، حیرت	تاک:	درخت انگور
*عالمان:	(جمع عالم) دانشمندان علوم دینی	*کهن:	قدیم، گذشته

هم‌خانواده

تفکر ← افکار، متفکر، فکر	عجیب ← عجایب، تعجب
توصیف ← وصف، اوصاف، موصوف	عمیق ← عمق، اعماق
طرف ← اطراف	لطیف ← لطف، الطاف
عالم ← علم، معلوم، معلّم	محکم ← استحکام، مستحکم

متضاد

پژمرده ≠ شاداب، با طراوت	زمین ≠ آسمان
درنگ ≠ شتاب، عجله	زیبا ≠ زشت
روز ≠ شب	ساده ≠ دشوار
روشنایی ≠ تاریکی	لطیف ≠ سفت، سخت

واژه‌ها و ترکیب‌های مهم املایی

پدیده‌های لطیف و عجیب - می‌گذریم - تماشاگهی برای اندیشیدن - دزه‌ی عمیق - گل و خار - مطالعه در طبیعت - تأمل کردن - از روی عادت - سنگلاخ - توصیف زیبایی‌های آفرینش - هیس - قطره‌ی باران - صدای حشره - ماهی تالاب - شبنم صبحگاهی - عنکبوت - تگه ابر - صحرا - سبزه‌زاران - رقص باد - باغ و بُستان - دهقان - شاخه‌ی بیچان تاک - فصل پاییز - شاخساران کهن - نغمه‌خوان

درست و نادرست

- ۱ - دیدن شگفتی‌های عالم و تأمل درباره‌ی آنها راه مناسبی برای شناخت است. درست
- ۲ - سبزه‌ها و علف‌ها به اندازه‌ی نرم و شکننده هستند که نمی‌توانند از میان سنگلاخ سر در بیاورند. نادرست
- ۳ - تاریکی شب، روشنایی روز و شبنم صبحگاهی همه از آفریده‌های ساکت خدا هستند. درست

محتوای ویژه کتاب

- ◀ مفاهیم آموزشی
- ◀ پاسخ به تمامی تمرین‌ها و فعالیت‌های کتاب درسی
- ◀ پاسخ به تمامی کاربرگه‌های کتاب درسی
- ◀ ارزشیابی مستمر در پایان هر درس همراه با پاسخ و سطح دشواری
- ◀ خودارزیابی‌های پایانی دی و خرداد همراه با پاسخ و سطح دشواری

مطالعات اجتماعی

فایده‌های کتاب

حتماً با دیدن حجم کتاب درسی و این همه مطلب و درسای جورواجور سرتون سوت کشیده و بین نقشه‌ها و شکلی این کتاب دررفت و آمدید. بهتره اول به نفس بکشید و خیالتون راحت باشه؛ چون تاریخ دانان و جغرافی دانان مادورهم جمع شدن و کارو براتون راحت کردن. درسنامه خلاصه و شب امتحانی براتون تهیه کردن و کاربرگاروتوی درس مشخص کردن تا دیگه اونقدر به ته کتاب سرک نکشید. در ضمن اگه به ارزشیابی‌ها و آزمونای دی و خرداد هم سر بزنید، ضرر نمی‌کنید. دیگه تا به جغرافی دان و تاریخ دان یکجا و همزمان باهم کنار تونه، غم این درس رو پشت در بذارید.

مفاهیم ورودی

- ۱- انسان‌های اولیه برای کشاورزی و یکجانشینی به کنار رودها آمدند تا به آب دسترسی راحت‌تری داشته باشند. (رجوع کنید به درس ۶)
- ۲- در کوهستان‌ها برف فراوان می‌بارد، با گرم شدن هوا برف کوه‌ها به تدریج آب می‌شوند و از جاری شدن آن در روی زمین جویبار پدید می‌آید. جویبارها از کوه‌ها سرازیر می‌شوند و از پیوستن آنها به یکدیگر رود تشکیل می‌شود. (رجوع کنید به درس ۶)
- ۳- به خاک، آب، گیاهان، جانوران، نفت و فلزات منابع طبیعی می‌گویند. ما غذا، لباس و وسایل زندگی خود را از منابع طبیعی به دست می‌آوریم. (رجوع کنید به درس ۷)
- ۴- راه‌ها مهمترین وسیله‌ی ارتباطی میان شهرها و روستاها و پایتخت بودند و مهمترین و طولانی‌ترین این راه‌ها راه شاهی نام داشت. این راه‌ها در ایران به دستور داریوش پادشاه هخامنشی ساخته شدند. (رجوع کنید به درس ۸)

فصل ۱: زندگی با دیگران

درس ۱: من با دیگران ارتباط برقرار می‌کنم

اهداف آموزشی

- ۱- اهمیت ارتباط با دیگران
- ۲- راه‌های برقراری ارتباط؛ گفت‌وگو و اجزای آن
- ۳- آشنایی با قسمت‌های مهم گفت‌وگو؛ خوب گوش کردن
- ۴- آشنایی با قسمت‌های مهم گفت‌وگو؛ خوب صحبت کردن
- ۵- تعریف حریم شخصی و رعایت حریم شخصی دیگران
- ۶- راه‌های برقراری ارتباط؛ ارتباط غیرکلامی

ارتباط یک نیاز است. انسان از زمان تولد با دیگران ارتباط برقرار می‌کند؛ برای مثال زمانی که به دنیا می‌آییم با پدر و مادر و سپس با دیگر اعضای خانواده مان ارتباط برقرار می‌کنیم و بعد از آنکه وارد مدرسه شدیم ارتباطات ما بیشتر می‌شود و علاوه بر افراد قبلی با معلم، هم‌کلاسی‌ها نیز ارتباط برقرار می‌کنیم. این‌ها نمونه‌ای از برقراری ارتباط ما با دیگران است. اگر ارتباط با دیگران نباشد، انسان احساس تنهایی می‌کند؛ زیرا همه‌ی ما علاوه بر آب، غذا و هوا به ارتباط برقرار کردن با دیگران هم نیاز داریم.

ما در زمان برقراری ارتباط با دیگران، خواسته‌ها، افکار، نظرات و احساسات خود را ابراز می‌کنیم. [۱]

راه‌های برقراری ارتباط

ارتباط با دیگران یا به صورت کلامی (گفت‌وگو) است یا به صورت غیرکلامی (اشاره‌ها و حرکات بدن). مهم‌ترین راه ارتباط با دیگران، گفت‌وگو (کلام) است.

هر گفت‌وگو دو طرف دارد } **گوینده:** یعنی کسی که صحبت می‌کند.
شنونده: یعنی کسی که گوش می‌دهد. [۲]

برای انجام یک گفت‌وگوی عالی باید، خوب گوش دادن را بیاموزیم.

- برای این کار بهتر است
- ۱- به حرف‌های گوینده توجه کنیم.
 - ۲- کلام گوینده را قطع نکنیم و صبر کنیم حرف‌هایش تمام شود.
 - ۳- به گوینده نگاه کنیم.
 - ۴- با تکان دادن سر یا سؤال پرسیدن، گوینده را برای ادامه‌ی صحبت تشویق کنیم. [۳]

برای داشتن یک گفت‌وگوی عالی علاوه بر خوب گوش کردن، باید خوب صحبت کردن را نیز بیاموزیم.

- بنابراین، باید
- ۱- به شنونده نگاه کنیم.
 - ۲- با صدای مناسب (نه تُند، نه کُند، نه خیلی آهسته و نه خیلی بلند) صحبت کنیم.
 - ۳- زمان مناسب را برای صحبت کردن انتخاب کنیم.
 - ۴- مؤدبانه صحبت کنیم و منظورمان را واضح بیان کنیم. [۴]

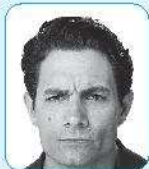
حریم شخصی

نکته‌ای که باید در ارتباط با دیگران به آن توجه کنیم، رعایت حریم شخصی آنها است. حریم شخصی عبارت‌اند از محدوده‌ای برای هر فرد، که نباید بدون اجازه و رضایت وارد آن شد.

مثال: خانه‌ی ما، دفترچه‌ی خاطرات ما، آلبوم عکس و حتی افکار و احساسات شخصی ما؛ حریم شخصی ما هستند و هیچ‌کس حق ندارد بدون اجازه و رضایت ما به آن‌ها حتی نزدیک شود. [۵]

ارتباط غیرکلامی

ارتباط غیرکلامی، نوعی دیگر از رابطه با دیگران است که در آن از کلام (صحبت) استفاده نمی‌شود؛ بلکه می‌توان با استفاده از حرکات سر، چشم‌ها، ابروها، دست‌ها و بدن برای نشان دادن مفاهیمی مانند شادی، غم، خشم و ... استفاده کرد. برای مثال؛ وقتی به کسی اخم می‌کنیم به او می‌فهمانیم که از او عصبانی هستیم. [۶]

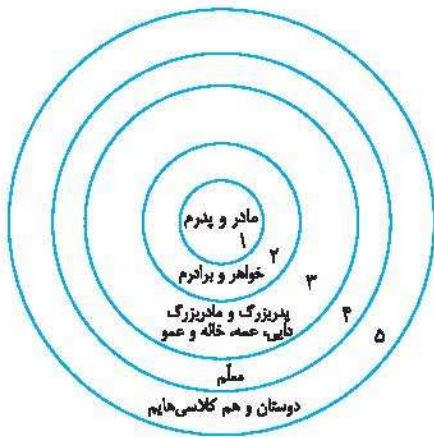
در هنگام نوزادی و کودکی با چه کسانی ارتباط داریم؟ پدر و مادر و دیگر اعضای خانواده
 وقتی وارد مدرسه می‌شویم، با چه کسانی ارتباط برقرار می‌کنیم؟ معلم، دوست، هم‌کلاسی

فعالیت

۱- با راهنمایی معلم، نام افرادی را که با آنها ارتباط دارید، به ترتیب اهمیت داخل دایره‌ها بنویسید. سپس، بگویید چرا هر یک از این روابط برای شما اهمیت دارد.

این ارتباط برای من مهم است زیرا: **پاسخ پیشنهادی:**

- ۱- از من مواظبت می‌کنند، به من محبت می‌کنند، نیازهای مرا برطرف می‌کنند، مرا به مسافرت می‌برند، در انجام کارها بهترین راهنمایی‌ها و راهکارها را به من می‌دهند و ...
- ۲- با هم بازی می‌کنیم، همدیگر را دوست داریم، در انجام کارها به یکدیگر کمک می‌کنیم و ...
- ۳- به من محبت می‌کنند، مرا دوست دارند، وقتی به خانه‌ی ما می‌آیند خیلی خوش می‌گذرد، در همه‌ی لحظات کنار ما هستند (شادی و غم) و ...
- ۴- مثل پدر و مادرم مرا دوست دارد، به من درس یاد می‌دهد، علم مرا افزایش می‌دهد، چیزهایی را که نمی‌دانم به من یاد می‌دهد، می‌توانم مشکلاتم را با او در میان بگذارم و ...
- ۵- با هم بازی می‌کنیم، به یکدیگر در درس‌ها و کارها کمک می‌کنیم، با هم به مدرسه می‌رویم، با هم همفکری و مشورت می‌کنیم و ...

سؤال متن

گفت‌وگوی خوب چه خصوصیتی دارد؟ **پاسخ پیشنهادی:** یکی از قسمت‌های مهم گفت‌وگو، گوش دادن است. وقتی کسی با ما صحبت می‌کند، لازم است: ۱- به حرف‌های او دقت و توجه کنیم. ۲- به گوینده نگاه کنیم. ۳- گاهی با تکان دادن سر یا سؤال کردن، گوینده را تشویق کنیم که به صحبت خود ادامه دهد. ۴- اجازه دهیم گوینده صحبت خود را تمام کند، سپس نظر یا حرف خودمان را بگوییم. یکی دیگر از قسمت‌های مهم گفت‌وگو، صحبت کردن است. وقتی با دیگران صحبت می‌کنیم، لازم است: ۱- به شنونده نگاه کنیم. ۲- با صدای مناسب، یعنی نه خیلی بلند و نه خیلی آهسته، نه تند و نه کند، صحبت کنیم. ۳- منظور خودمان را روشن و واضح بیان کنیم. ۴- زمانی مناسب را برای حرف زدن با دیگران انتخاب کنیم. ۵- از کلمات مؤذبان‌ه استفاده کنیم.

فعالیت

۲- با راهنمایی معلم، یک نفر از دانش‌آموزان موضوعی را انتخاب کند و درباره‌ی آن صحبت کند. سه نفر هم به‌عنوان شنونده به حرف‌های او گوش دهند.

پس از پایان صحبت‌های او، دانش‌آموزان نظرشان را درباره‌ی این گفت‌وگو بیان کنند.

- آیا گوینده و شنوندگان نکات صحیح گفت‌وگو را رعایت کردند؟ چه نکاتی را؟ **پاسخ پیشنهادی:** به

- گوینده: ۱- به شنوندگان نگاه کرد. ۲- منظور خود را روشن و واضح بیان کرد. ۳- با صدای مناسب صحبت کرد.
- شنوندگان: ۱- به حرف‌های گوینده دقت و توجه کردند. ۲- به گوینده نگاه کردند. ۳- با تکان دادن سر، گوینده را تشویق کردند که به صحبت خود ادامه دهد.
- ۳- برای هر یک از موقعیت‌های زیر، جمله‌ای مؤذبان‌ه و محترمانه بنویسید.

فهمیه روی پیشخوان کتابخانه مجله‌ای را می‌بیند. دوست دارد آن را بردارد و ورق بزند. پس به خانم کتابدار می‌گوید:

رضا دارد با عمویش صحبت می‌کند. ناگهان تلفن زنگ می‌زند. رضا می‌خواهد به تلفن جواب بدهد. پس به عمویش می‌گوید:

امین در اتوبوس نشسته است که پیرمردی وارد می‌شود. امین از روی صندلی بلند می‌شود و جای خود را به او می‌دهد. پیرمرد از امین تشکر می‌کند. امین در جواب می‌گوید:

زنگ تفریح است. آزاده در حیاط مدرسه دارد به طرف دوستش می‌دود که ناگهان تهاش به یکی از دانش‌آموزان کلاس دوم برخورد می‌کند. به او می‌گوید:

- معذرت می‌خواهم شما را ندیدم.
- ببخشید، چیزی تان که نشد؟
- ای وای ببخشید، اتفاقی برایتان افتاد؟